

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

F.D. Rooseveltsingel 48

Monumentnummer : GM143

Straat : F.D. Rooseveltsingel
Huisnummer : 48
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 EJ

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3268

Naam object : ---
Bouwjaar : 1915
Architect : J.W. Hoogenkamp
Bouwstijl : rationalisme
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 23-12-2013
Datum aanwijzing : 29-09-2015

Situering

Pand is gelegen aan de F.D. Rooseveltsingel aan de oostzijde van de historische binnenstad van Doesburg. De huizen worden van de straat gescheiden door een voortuin met hek. Links is een grindpand naar de achtertuin, rechts van het pand voert een onverhard rijpad naar een schuur achter het beschreven huis.

Hoofdopzet

Rij van drie woonhuizen van een enkele bouwlaag op rechthoekige plattegrond onder een plat dak met dakschilden en met een enkellaags aanbouw onder plat dak achter de woningen. Rooseveltsingel 48 is de rechter hoekwoning. De woningen zijn gedeeltelijk onderkelderd en hebben geen zolder.

Historie

De F.D. Rooseveltsingel heette voor WO II Looierswal en volgt het tracé van de middeleeuwse stadsomwalling, die ondanks latere aanpassingen in de Tachtigjarige Oorlog niet meer voldeed en na 1606 in opdracht van prins Maurits werd vervangen. Deze vestingwerken zijn in 1672 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV geslecht en nadien niet meer hersteld. Ze werden vervangen door de Hoge en Lage Linies, die vanaf 1701 naar ontwerp van Menno van Coehoorn zijn aangelegd. Rond het midden van de 18^e eeuw waren aan de randen van de middeleeuwse stad diverse tuinen te vinden waaronder ook tussen de Zandbergstraat en de Looierswal. Na afwaardering van Doesburg tot vesting 2^e klasse in 1854 verrezen geleidelijk huizen op de wallen in welke periode ook aan de Looierswal (Rooseveltsingel) de eerste huizen verschenen. De singel werd na de definitieve opheffing van de vesting in 1923 ook aan de veldzijde bebouwd.

Beknopte bouwgeschiedenis

F.D. Rooseveltsingel 48, 50 en 52 zijn in 1915 als rij van drie woonhuizen gebouwd voor W.B. Franken op een tot dan onbebouwd perceel. Nummer 48 is sinds de bouw slechts op enkele ondergeschikte punten aangepast.

Exterieur

Het gebouw is symmetrisch van opzet en heeft drie bakstenen gevels met staafankers en een plat dak met dakschilden aan voor- en achterzijde. De dakvlakken zijn belegd met gesmoorde kruispannen. De drie vensterassen brede gevels zijn gemetseld in kruisverband en staan op een traslaag afgesloten met een rollaag. Links en rechts van de risalerende gevel van de middelste woning hebben de linker en rechter woning gespiegelde gevelindelingen.

De gevels van de twee hoekwoningen bestaan uit een entree met enkelruits bovenlicht boven een geprofileerd kalf en ernaast een smal enkelruits venster met bovenlicht. De voordeuren hebben een meervaks indeling met twee horizontale vakken boven en onder en centraal drie smalle panelen met in het middelste vak twee ruitjes boven elkaar. Vóór de entree ligt ter diepte van de risaliet een van gele baksteen gemetselde stoep met een gietijzeren kelderrooster en diagonaal gelegde, gele cementtegels. De gevel heeft naast de entree twee schuifvensters met enkelruits boven- en onderramen. De vensters hebben aan de onderzijde schuin geplaatste hardstenen lekdorpels. Onder de vensters zijn in de plintzone ventilatieopeningen uitgespaard met gietijzeren muisroosters. Dergelijke roosters, maar kleiner, zijn ook toegepast boven de vensters. De vensters worden ontlast met een anderhalf steens hoog strek. De voorgevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een bakstenen staafprofiel als cordonlijst met erboven een houten bakgoot op geprofileerde klossen die door de risalerende gevel van de middelste woning wordt doorbroken.

De risalerende gevel van de middelste woning (nummer 50) heeft een afgeknotte topgevel met bakstenen balustrade. De gevel heeft een entree links met rechts twee schuifvensters en op de verdieping eveneens twee schuifvensters. Vormgeving en detaillering is conform de vensters van de flankerende woningen, de bovenramen zijn echter voorzien van fraai gekleurd glas- in-lood met Jugendstil-motieven. De deur met

bovenlicht boven een geprofileerd kalf is in het verleden vervangen door een historiserend vormgegeven deur met glas in een roedenverdeling. De geveltop heeft uitgemetselde schouderstukken met hardstenen dekplaat en de resten van bolvormige pironen. De dekplaten rusten op twee maal uitgemetselde baksteenlagen. De horizontale afsluiting met bakstenen balustrade wordt geflankeerd door twee hoekpinakels op natuurstenen consoles. In de pinakels is een terugliggend veld uitgespaard en ze worden bekroond met een dekplaat en een bol. Het metselwerk tussen de pinakels komt iets naar voren, gemarkeerd met een tandlijst. De balustrade telt elf openingen en heeft enkele uitkragende baksteenlagen, afgedekt met hardsteen.

De gemetselde zijgevels staan net als de voorgevel op een gemetseld trasraam met een rollaag en heeft op de begane grond bij de achtergevel een schuifvenster met enkelruits bovenraam en door een verticale roede gedeeld onderraam. Op de eerste verdieping twee vensters met draairamen en vast bovenraam. De vensters zijn ontlast met een steens strek, op de begane grond met een anderhalf steens strek. In de zijgevels zijn rechte muurankers toegepast. De gevels worden aan de bovenzijde afgesloten door een geprofileerd boeideel met windveer op gedecoreerde klossen. Boven beide zijgevels zijn twee vierkant gemetselde schoorstenen aanwezig, die aanvankelijk van grespijpen met potten waren voorzien.

De achtergevel is een bakstenen gevel met rechte muurankers. Vensters zijn aan de bovenzijde ontlast met anderhalf steens strekken. De achtergevels zijn aan de zijde van de woonkamer voorzien van openslaande tuindeuren met vast bovenlicht, aan de zijde van de keuken voorzien van een schuifvenster met T-indeling en in het geval van nummer 48 volledig gangbaar is. De gevels worden aan de bovenzijde afgesloten met een houten bakgoot op geprofileerde consoles. In het achterste dakvlak zijn in elke woning twee moderne dakramen opgenomen. Tegen de gevels, tussen de vensters, zijn de drie woningen voorzien van gepleisterde, enkellaags bijkeukens uit de bouwtijd met platdak, aan de bovenzijde voorzien van geprofileerd boeiboord met zinken kraal.

Hekwerk

Voor F.D. Rooseveltensingel 48 staat een recent hersteld smeedijzeren spijlen hekwerk uit de bouwtijd. De vierkant gesmede hekstijlen staan verankerd met gebogen gesmede schoren aan de tuinzijde. De uiteinden van de spijlen zijn elke vier spijlen aan de bovenzijde als een vlakke pijlpunt uitgesmeed. De voortuinen van nummer 50 en 52 zijn vermoedelijk begrensd geweest met eenzelfde hekwerk, maar deze zijn daar niet meer aanwezig.

Interieur

F.D. Rooseveltensingel 48

Kelder: de toegang naar de kelder bevindt zich onder de trap naar de verdieping, maar was in eerste instantie vanuit de keuken toegankelijk. De kelder is gesitueerd onder de hal aan de straatzijde van het huis en heeft een kelderdek van stalen balken evenwijdig aan de voorgevel met ertussen gepleisterde, bakstenen troggewelven. De kelder heeft een betonnen vloer. Een getoogd, klein enkelruits kelderraam zorgt voor enige daglichttoetreding.

Begane grond: de indeling bestaat uit een hal links met de trap naar de eerste verdieping. De hal is belegd met een moderne tegelvloer. Paneeldeuren met architraaflijsten geven toegang tot een keuken aan de achterzijde en twee kamers en-

suite rechts. De paneeldeuren zijn alle circa 25 jaar vervangen in dezelfde vormen en detaillering en met gebruik van de bossingpanelen van de oorspronkelijke deuren. De architraaflijsten zijn eveneens vervangen en wel door diepere exemplaren met hetzelfde profiel om ruimte te hebben voor montage van voorzetwanden ter vervanging van betengeld behang. De kamers en-suite zijn voorzien van een stucplafond met lijstwerk en centraal medaillon. De voorkamer is voorzien van een sobere, roodmarmere schouw en krijgt daglicht door twee schuifvensters in de voorgevel en een dito venster in de zijgevel. Schuivende suitedeuren met blank glas-in-lood geven toegang tot een achterkamer. Deze waren oorspronkelijk hoger, maar zijn in het verleden verlaagd om aan te sluiten op de bestaande deurhoogte. De achterkamer krijgt eveneens daglicht door een schuifvenster in de zijgevel en openslaande deuren met bovenlicht in de achtergevel naast de bijkeuken.

De keuken is voorzien van een historiserende inrichting waarin de oorspronkelijke keukenschouw en inbouwkast rechts van de schouw zijn opgenomen. Het plafond is in het verleden vernieuwd. De keuken krijgt daglicht middels een schuifvenster uit de bouwtijd met schuivend onderraam met middenroede. Vanuit de keuken geeft een paneeldeur toegang tot een bijkeuken met toilet en toegang tot de tuin.

Eerste verdieping: een steektrap geeft toegang tot de verdieping. De trap heeft een met acanthusbladeren gedecoreerde, ronde trappaal en een houten leuning met rond gedraaide houten spijlen met loofwerk. De trap heeft leuning met geprofileerde handlijsten. De leuning aan de muur is voorzien van een slakkenhuisvoluut. De indeling bestaat uit een centrale gang van links naar rechts met twee vertrekken aan de voorzijde en twee vertrekken, waaronder een badkamer aan de achterzijde. De kamers zijn toegankelijk van paneeldeuren, die net als de paneeldeuren op de begane grond, alle conform de oorspronkelijke deuren zijn vervangen met hergebruik van de oude bossingpanelen. De dakvlakken aan voor- en achterzijde worden opgevangen door een enkele gording, die in alle vertrekken is afgetimmerd. De plafonds zijn voorzien van moderne gipsplaten.

Bouwdossiers

07-04-1914 Bouwen drie burgerwoningen W.B. Franken

Literatuur

- Haans, F.A.C., C.J.B.P. Frank, *Beschrijving F. D. Rooseveltsingel 48 Doesburg*, 5-11-1990 (adviesnr. 242)

Waardering

Het pand dateert uit 1915 en past wat schaal betreft goed in de straatwand. Het pand is wat betreft de hoofdvorm, architectuur en op onderdelen van het interieur goed bewaard is gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de ligging aan de straat met tuin en gesmeed hekwerk uit de bouwtijd, de gaaf bewaard gebleven architectuur van de woning binnen de straatwand en de bewaard gebleven historische indeling en afwerking.

Het object F.D. Rooseveltsingel 48 is van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang als onderdeel van een klein rijtje huizen daterend uit het eerste kwart van de twintigste eeuw uitgevoerd in rationele trant met sobere verwijzingen naar de Jugendstil.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de architectonische en ruimtelijke relatie met de naastgelegen huisnummers 50 en 52.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van een rij burgerwoningen uit het eerste kwart van de twintigste eeuw.